

**Индикатор на
икономическата активност в
България
#1/2011**

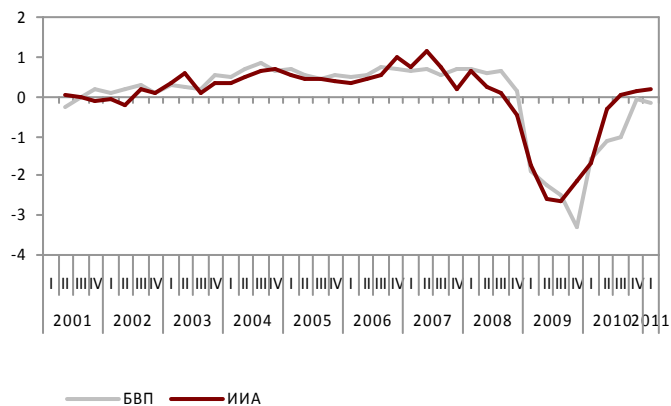
Информацията, публикувана в това издание, може да се използва без специално разрешение, единствено с изричното позоваване на източника.

© Министерство на финансите, 2010 г.

София, 1040, ул. Г. С. Раковски 102, тел.: 02/9859 1, факс: 980 68 63, e-mail: minfin@minfin.bg

Индикаторът на икономическата активност (ИИА)¹ има за цел да представи в обобщен вид текущото състояние на българската икономика, както и да оцени динамиката на дългосрочния и цикличния ѝ компонент. Той е конструиран чрез динамичен факторен модел и е съставен от осем променливи, измерващи промените както във вътрешната, така и във външната среда.² Брутният вътрешен продукт (БВП) е друг обобщаващ индикатор за бизнес активността в страната, и в този смисъл динамиката на ИИА и на БВП имат сходен характер през повечето периоди на наблюдение. Въпреки това, възможно е в отделни периоди да се наблюдават различия както по отношение на техния размер, така и по отношение на посоката на изменение.

Фиг. 1: Индикатор на икономическата активност (ИИА) и реален растеж на БВП (нормиран)³

Източник: МФ

През първото тримесечие на 2011 ИИА продължи да се повишава, отбелязвайки положителна стойност за трето тримесечие поред, което бе обусловено от благоприятното развитие на външната среда.

¹ Повече информация за методологията на конструирания ИИА вижте в приложението „Същност и предимства на индикатора на икономическа активност и методология на съставянето му“.

² Променливите, включени в ИИА, са следните като част от тях са взети с лаг от един период: БВП (0), индекс на промишлено производство (0), индекс на строителна продукция (0), индекс на оборота в търговията на дребно (0), бизнес климат в промишлеността (-1), очаквания за заетостта в промишлеността (-1), натоварване на производствените мощности (0), М1 (0), лихвен процент по дългосрочни кредити в лева (-1), приходи от ДДС (0), цена на петрол (-1), международна цена на не-енергийни стоки (-1), БВП на ЕС-27 (-1).

³ С цел постигане на сравнимост данните са нормирани като от стойността на показателя е извадена неговата средна и полученият резултат е разделен на стандартното отклонение.

Възстановеното външно търсене оказва положително влияние върху икономическата активност в страната, изразяващо се в повишени поръчки за износ, натоварване на производствените мощности и производство. Очакванията за заетостта също бяха положителни, следвайки наблюдаваното развитие в промишлеността. Благоприятната динамика на външната среда повлия и в посока значително повишение на приходите от ДДС, които бяха обусловени от високите обеми внос на стоки от трети страна в българската икономика и покачващата се цена на петрола. По отношение на вътрешната среда силен благоприятен ефект върху ИИА оказва понижението на лихвения процент по дългосрочни кредити в лева. Все още слабото вътрешно търсене, изразяващо се в ниски продажби в търговията на дребно и спад на индекса на строителна продукция оказва задържащ ефект върху възходящата динамика на ИИА.

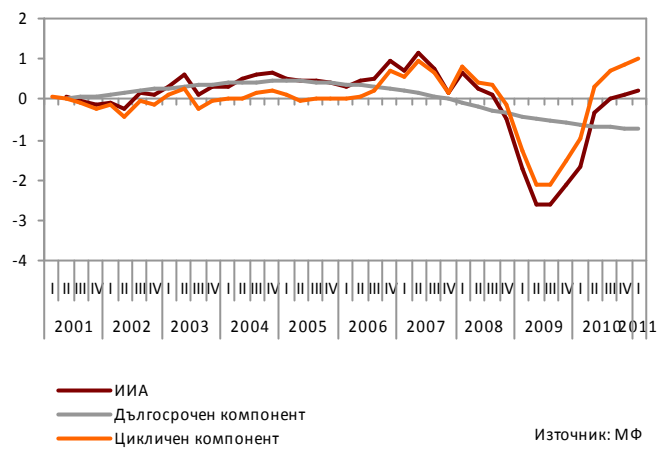
През разглеждания период реалният растеж на БВП⁴ се повиши до 3.4%, но все още се характеризираше с изоставащ характер спрямо динамиката на ИИА. От страна на търсенето износът на стоки и услуги продължи да ускорява темпа си на нарастване в реално изражение до 20.1% в сравнение с аналогичния период на предходната година, докато вносът на стоки и услуги се забави до 8.6%. Известното оживление се наблюдаваше и при индивидуалното потребление и брутообразуване на основен капитал, които регистрираха растежи от 1.6% и 0.8% съответно. Въпреки това вътрешното търсене остана слабо и имаше задържащ ефект върху динамиката на БВП. Разгледано от страна на предлагането водещ принос имаше сектор услуги, където растежът на брутната добавена стойност се ускори до 3.6% на годишна база. Индустрията, макар и със забавен темп също продължи да се повишава, отчитайки растеж от 2.2%. Единствено аграрният сектор се характеризираше с негативна динамика, регистрирайки реален спад за второ тримесечие поред (3.3%).

Структурата на ИИА по компоненти показва, че през първото тримесечие на 2011г. цикличния компонент продължи да следва възходяща тенденция на развитие, достигайки една от най-високите си стойности, докато дългосрочния отново се понижи.

---

⁴ НСИ, СНС, сезонно изгладени данни по цени от 2000г.

Фиг. 2: ИИА по компоненти

Фактори, оказващи влияние върху динамиката на ИИА през първото тримесечие на 2011 г.

Нарастващата цена на петрола и по-високият обем внос от трети страни бяха в основата на високите приходи от ДДС, което от своя страна бе показател за възстановяване на икономическата активност в страната.

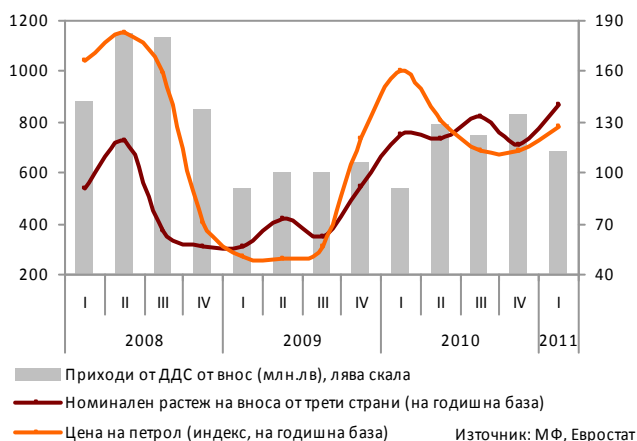
Повишаването на икономическата активност в основните за страната търговски партньори, заедно с нарастващите цени на енергийни стоки бяха в основата на наблюдаваната през първото тримесечие на 2011 г. положителна динамика на ИИА като водещ принос към текущото развитие на показателя имаха приходите от данък добавена стойност (ДДС). Нарастването на обема на вноса заедно с по-високите цени на вносните суровини доведоха до растеж на постъпленията от ДДС с 17.1% в номинално и 12% в реално изражение⁵ спрямо съответния период на 2010. Към края на март приходите от ДДС бяха в размер на 1 165.3 млн. лева и изпълнението на разглежданата група косвени данъци към края на първото тримесечие на годината достигна 18% спрямо годишния разчет.

Съществено е изпълнението при приходите от ДДС от внос, които в края на март възлизат на 23% от годишния план. Спрямо съответния период на 2010 те бележат растеж от 27.8% и 22.3% в номинално и реално изражение съответно като основен принос за това имаха по-високите цени на суровия петрол. През първото тримесечие на 2011 стойностният обем на вноса на минерални горива и свързани продукти от страни извън ЕС се повиши със 70.1% и 53.1% в номинално и реално изражение спрямо съответния период на предходната година⁶. Динамиката на вноса в рамките на разглежданата група бе обусловена, както поради нарасналото търсене в страната, така и в следствие на по-високите цени. В рамките на разглежданата група най-значително бе увеличението на цените на суровия петрол с 27.6% спрямо година назад.

Фиг. 3: Приходи от ДДС от внос, обем на вноса от трети страни и цена на петрола

⁵ Изчислено чрез ХИПЦ.

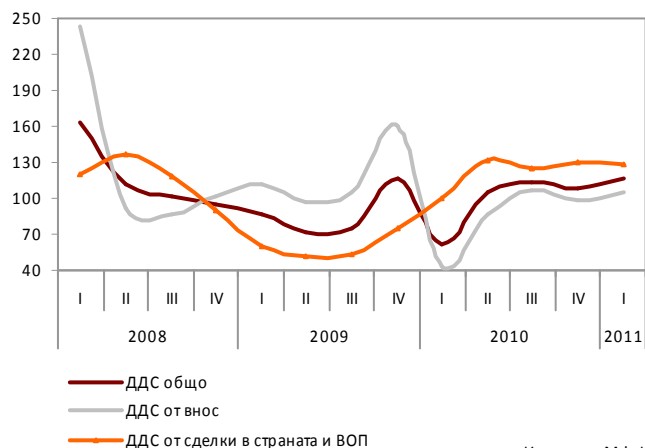
⁶ По данни на Евростат.

Цената на петрола започна да се покачва от август 2010 г. , имайки предвид нарастващото търсене в световен мащаб. Наблюдаваното развитие на показателя бе обусловено допълнително и от неблагоприятните климатични условия през зимните месеци. Към края на 2010 г. цената на петрола възлезе на 91.8\$/барел или около 23% повече спрямо нивото от средата на годината. Продължаващото покачване на икономическата активност в глобален мащаб от началото на 2011 г., заедно с геополитическото напрежение в Близкия изток и Северна Африка, доведоха до допълнително увеличаване на цените на петрола, което се очаква да окаже положително въздействие върху динамиката на ИИА не само през текущия, но и през следващите периоди.

Приходите от сделки в страната и ВОП регистрираха номинално увеличение от 4.6% спрямо разглеждания период на предходната година и възлязоха на 480.7 млн. лева, което е 13.7% от заложените в разчетите за годината. Текущото развитие бе преди всичко обусловено от все още свитото потребление в страната и умереното нарастване на ХИПЦ.

Фиг. 4: Динамика на приходите от ДДС, (индекс, изменение спрямо съответния период на предходната година)

Положителен ефект върху постъпленията от ДДС оказва задължителното изискване за изграждане на дистанционна връзка между фискалните устройства на търговците за горива и системата на НАП, както и текущата конюнктура на международните пазари при енергоносителите⁷.

Лихвеният процент по дългосрочни кредити в лева продължи да се понижава, което оказва влияние в посока повишение на обема на новоотпуснатите фирмени и потребителски кредити.

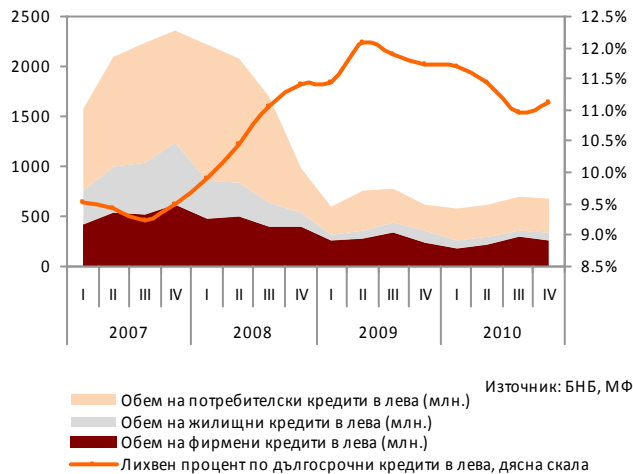
Лихвеният процент по дългосрочни кредити в лева продължи да следва низходяща посока на развитие и също имаше значителен принос за положителната динамика на ИИА. През четвъртото тримесечие на 2010г. неговата стойност възлезе на 11.1% спрямо 11.7% година назад. Сектор домакинства, с водещ дял в разглежданата категория кредити отчете спад на показателя до 12.4% (при 13.6% през съответния период на 2010г.), което бе съпроводено с 27.1% номинален растеж на новоотпуснатите дългосрочни кредити. Лихвеният процент по дългосрочни кредити към нефинансовите предприятия също се понижи до 10%, а обемът на новоотпуснатите кредитни ресурси се повиши с 8.4% отчетено на годишна база. Динамиката на последните следваше тази на кредитите в евро и можеше да се свържи с известно съживяване на инвестиционната активност на сектор предприятия. Въпреки че през четвъртото тримесечие на 2010г. обемът на дългосрочните кредити в евро се понижи на годишна база, тяхното ниво остана по-високо спрямо отчетените през кризисните 2008 и 2009 г. За разлика от домакинствата и предприятията, ипотечното кредитиране остана ниско, въпреки че тяхната цена се понижи с 1.2 п.п. до 8.6%. Наблюдаваното развитие бе обусловено от все още високата предпазливост на всички пазарни участници, което от своя страна повлия както на предлагането, така и на търсенето на този вид кредитни

⁷ Въведено от края на 2010г.

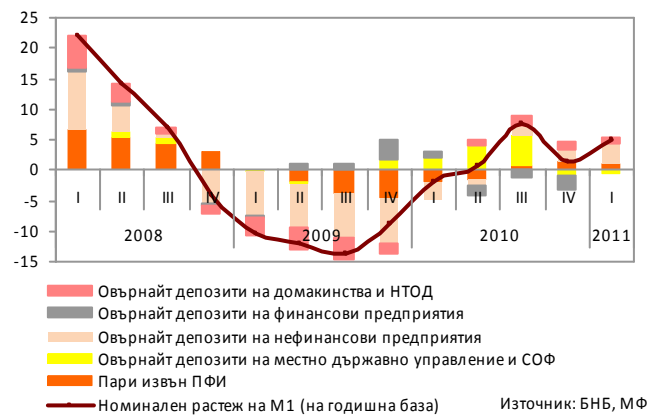
ресурси. През разглеждания период техният обем се понижиха с 32.1% отчетено на годишна база.

Фиг. 5: Лихвен процент по дългосрочни кредити в лева и обеми на новоотпуснати фирмени, жилищни и потребителски дългосрочни кредити в лева

Независимо от съживяването, което се наблюдаваше в част от дългосрочни кредити в лева, през четвъртото тримесечие на 2010г. обемът на кредитите за частния сектор продължи да забавя темпа си на растеж до 1.2% в номинално изражение, отчетено на годишна база. Основен принос имаха домакинствата, при които общия обем кредити отчете спад от 0.8%, което до голяма степен бе обусловено от още високото ниво на безработица и ограничения растеж на доходите. За разлика от тях кредитите, насочени към предприятия се характеризираха с ускорен темп на нарастване, възлизащ на 2.4%. Последните продължиха да се ускоряват и през първото тримесечие на 2011г. (3.0%), в резултат на което кредитът за частния сектор за първи път от няколко години насам регистрира ускорен растеж спрямо предходното тримесечие до 1.6%. Последното бе в съответствие с отчетения растеж от 4.9% на годишна база на широките пари в икономиката, което бе преди всичко обусловено от възходящата динамика на М1. **Тяхното нарастване възлезе на 4.6% в номинално изражение и също оказа благоприятно въздействие върху ИИА.** Най-голям принос към развитието на показателя имаше растежа на овърнайт депозитите на нефинансовите предприятия (13.5%), чиято динамика се свързваше преди всичко с повишените обеми на износа в българската икономика през първото тримесечие на 2011г.

Фиг. 6: Приноси към растежа на М1 (изменение в п.п спрямо съответния период на предходната година)

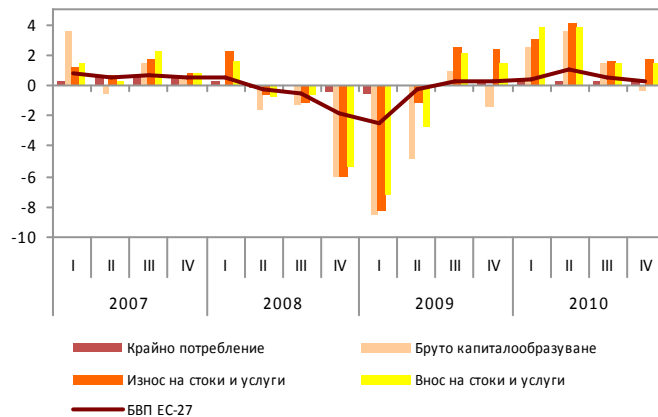

Растежът на търговията в световен мащаб, заедно с възстановяване на търсенето в страните от ЕС 27 повивши индустриалните поръчки за българския пазар.

През 2010 г. икономическия растеж на ЕС 27 се възобнови до 1.8% на годишна база. След като през първата половина на годината икономическата активност в ЕС 27 се ускори, отбелязвайки най-висок ръст от 1% през второто тримесечие, през втората половина темпът на нарастване се забави до 0.2%⁸ за четвъртото тримесечие, което отчасти се дължеше на общото забавяне в световната икономика и пониженото външно търсене. Въпреки това, световната икономика се развиваше по-динамично през четвъртото тримесечие, подкрепена най-вече от САЩ и развиващите се страни, което подкрепи нарастването на европейския износ на стоки и услуги с 1.7% в реално изражение. Вносът също следваше тенденция на постепенно повишение, което възлезе на 1.6% през последното тримесечие, стимулиран от разрастването във външната търговия, но също така и от възстановеното вътрешно търсене.

⁸ Анализът на данните за БВП се основава на сезонно изгладени данни и отразява процентните изменения спрямо предходното тримесечие.

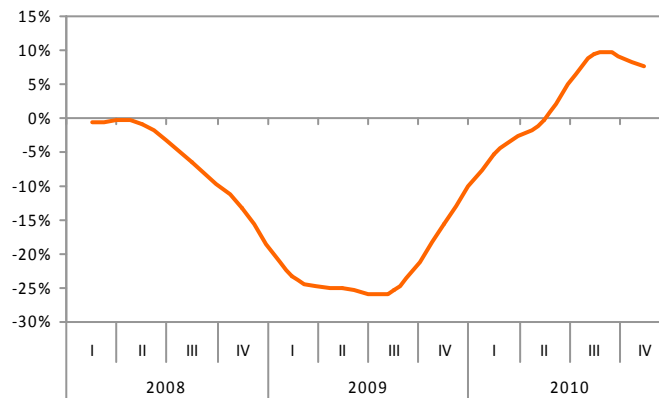
Фиг. 7: БВП на ЕС 27 по компонентни на крайното използване (сезонно изгладени данни, % изменение спрямо предходното тримесечие)

Източник: Евростат

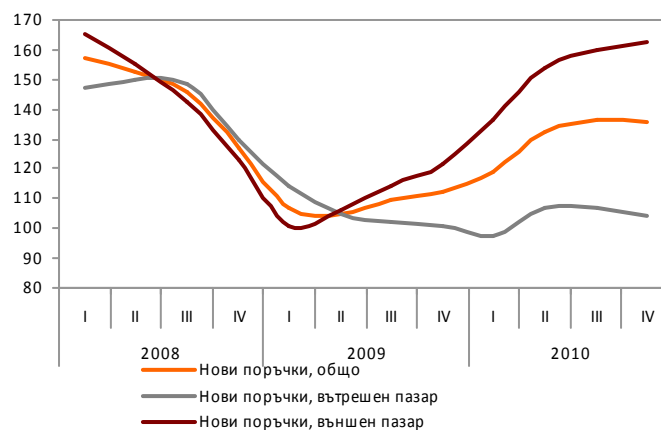
Устойчивото повишение във външното търсене се отрази положително върху българските индустриални поръчки и динамиката на ИИА. Бизнес наблюдението в промишлеността през четвъртото тримесечие на 2010 г. показва, че работодателите са оценили по-оптимистично развитието на притока на поръчки. Индустриалните поръчки отбелязват стабилна тенденция на нарастване, обусловени основно от експортно-ориентирано търсене, но последното постепенно се пренесе и върху вътрешния пазар. Най-голямо увеличение показаха новите поръчки за производство на стоки за междинно потребление, тъй като те подкрепят производството на инвестиционни стоки и на стоки за крайно потребление. Поръчките за инвестиционни стоки също се повишиха, но това бе свързано изцяло с външно търсене, тъй като възстановяването във вътрешната инвестиционна активност все още не е устойчиво. В същото време, поръчките за потребителски стоки се повишиха както за външния, така и за вътрешния пазар, което дава добри сигнали за подобрене в развитието на потреблението.

Фиг. 8: Баланс на поръчките в промишлеността, общо (п.п. изменение спрямо съответния период на предходната година)

Източник: НСИ

Фиг. 9: Индекс на новите поръчки в преработващата промишленост, 2005=100 (сезонно изгладени данни)

Източник: Евростат

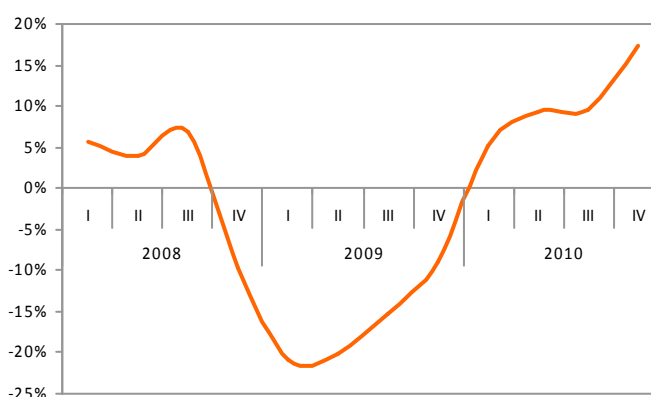
Положителното развитие в промишлеността повлия благоприятно по отношение очакванията за динамиката на заетостта. Въпреки това, броят на заетите продължи да се понижава поради наблюдаваните процеси на реструктуриране от трудово към капиталово-интензивни отрасли.

Очакванията за динамиката на заетостта постепенно се подобриха, следвайки положителните развития в промишлеността и очакванията за производството, и допринесоха за подобрието на ИИА през първото тримесечие на 2011 г. Според данните от бизнес наблюдението в промишлеността, през четвъртото тримесечие на 2010 г. делът на работодателите, които очакват намаление на заетите значително намаля на годишна база, за сметка на увеличение в дела на предприемачите, които очакват запазване на заетостта и дори увеличение в броя на наетите. Отчетните данни за първото тримесечие на 2011 г. обаче не подкрепиха тези очаквания. Секторът на промишлеността⁹ продължи да освобождава заети и през първото тримесечие на 2011 г.,

⁹ Обхваща промишлените отрасли без строителството.

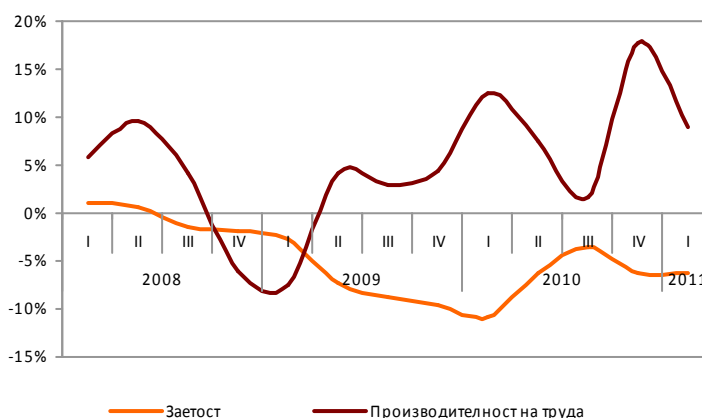
като темпът на намаление възлезе на 6.2%¹⁰ на годишна база. Това бе свързано с протичащия процес на реструктуриране на заетостта от трудово интензивни към капиталово интензивни отрасли. Някои експортно-ориентирани икономически дейности на преработващата промишленост (производство на машини и оборудване и на електрически съоръжения¹¹) отбелязаха повишение в търсенето на труд през първото тримесечие на 2011 г. годишна база, но техният дял в общата заетост е твърде малък, за да промени общата негативната тенденция.

Фиг. 10: Баланс на очакванията за заетостта в промишлеността (изменение в п.п. спрямо съответния период на предходната година)

Източник: НСИ

Фиг. 11: Заетост и производителност на труда в промишлеността (% изменение спрямо съответния период на предходната година)

Източник: НСИ

Производството и износет на стоки се увеличи, повлияни от повишеното търсене и нарастването на цените на суровините на межд. пазари. Енергийните стоки, металите и металните продукти също допринесоха значително за положителното развитие на промишлеността.

Нарастването във външното търсене и цените на суровините насърчиха повишаването на производствения капацитет и производството, което се отрази в ускоряване

¹⁰ По данни от СНС.

¹¹ По данни от Наблюдението на предприятията.

ръста на износа. България е широко интегрирана към пазара на ЕС и неговото развитие обикновено се отразява върху икономическата активност в страната с известен период на закъснение, оценен на едно тримесечие.. През първото тримесечие на 2011 г. средната натовареност на производствените мощности продължи да се повишава на годишна база до 70.5%. Едновременно с това, производителността на труда се увеличи (с 8.9% на годишна база), подкрепяйки положителното развитие на производството.

Фиг. 12 Средна натовареност на производствените мощности (%) и индекс на промишлено производство (на годишна база)

Източник: НСИ

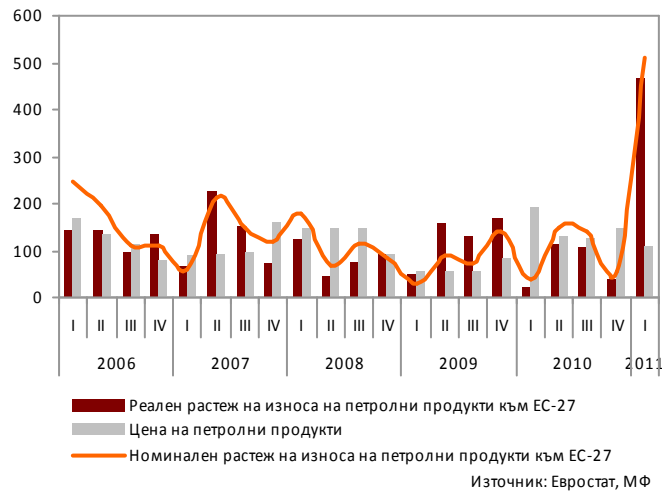
През първото тримесечие на 2011 г. индексът на промишлено производство се повиши с 10.6% спрямо същия период на предходната година. Най-голям принос за отбелязания ръст имаха продуктите за междинно потребление, но енергийните стоки също увеличиха значително влиянието си върху общото нарастване на производството.

Износът на енергийни стоки отчете един от най-високите темпове на нарастване, основно поради увеличението на износа на петролни продукти. Последните се повишиха със 157.6%¹² в номинално изражение и обусловиха около 1/5 от общия ръст на износа на годишна база. Тези положителни развития бяха подкрепени от повишаващите се цени на петролните продукти, но обемите бяха водещият двигател на растежа¹³.

¹² Платежен баланс, БНБ.

¹³ Въз основа на данните на Евростат за външната търговия, съгласно Стандартна международна класификация на търговията (SITC).

Фиг. 13: Индекси на обемите и цените на износа на петролни продукти към страните от ЕС 27, (изменение спрямо съответния период на предходната година)

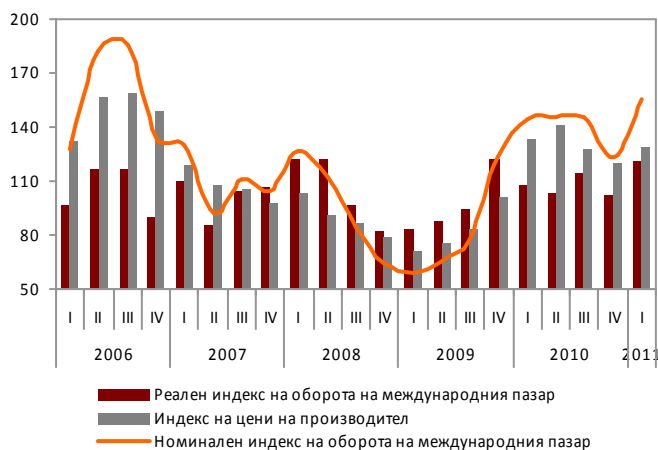
Фиг. 14: Индекси на обемите и цените на износа на петролни продукти към страни извън ЕС 27, (изменение спрямо съответния период на предходната година)

Повлияни от повишеното външно търсене, експортно-ориентираните отрасли на преработващата промишленост, произвеждащи неенергийни суровини, също запазиха високи темпове на нарастване на производството и износа. Реалното годишно увеличение на производството на дървен материал и изделия от хартия (25.4%), на химични продукти (35.2%), на каучук и пластмаси (19%), и на основни метали и метални изделия (7%) обясни около 40% от общия промишлен растеж и около 34% от номиналното увеличение на износа на годишна база. Тези отрасли бяха положително повлияни от възходящия тренд в международните цени на суровините, но само в производството на основни метали и метални изделия

повишението на ценовия индекс формира малко над половината от номиналния ръст на оборота за износ през първото тримесечие на 2011 г. спрямо същия период на предходната година.

Fig. 15: Индекси на оборота на международния пазар и цените на производител в производството на основни метали и метални изделия

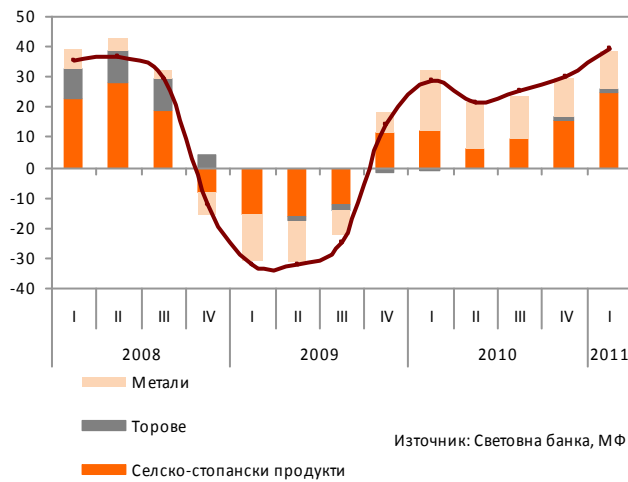
Източник: Евростат, МФ

След отбелязаните повишения през цялата 2010 г., през първото тримесечие на 2011 г. общият индекс на цените на металите допълнително нарасна с 8.1% спрямо предходното тримесечие и с 40.5% в сравнение с първите три месеца на 2010 г. Групата на цветните метали, в частност алуминий, мед, никел и калай поддържаха най-високите увеличения в цените, от съответно 15.6%, 33.3%, 34.6% и 73.5% на годишна база. Освен това, цветните метали бяха основен двигател на износа, допринасяйки с над 22% за общия ръст на износа спрямо година по-рано. Цените на други важни за българската индустрия суровини, като желязо и стомана също продължиха възходящата си динамика.

Нарастването на общия индекс на цените на неенергийните стоки бе значително повлиян и от цените на селскостопанските продукти, най-вече поради увеличението на цените на храните, в частност на растителните мазнини и пшеницата, отчасти свързано с недостиг в предлагането.

Фиг. 16: Приноси към растежа на индекса на цените на неенергийни продукти, (изменение в п.п. спрямо съответния период на предходната година)

Търговията на дребно и строителството имаха ограничителен ефект върху положителната динамика на ИИА.

През първото тримесечие на 2011 г. оборотът в търговията на дребно отбеляза слабо повишение спрямо същия период на предходната година, но показателят нямаше значителен принос за подобрението на ИИА. След като през първите два месеца на 2011 г. намалението на оборота в търговията на дребно по постоянни цени се забави до 0.1%, през март той се повиши с 1.4% и допринесе за слабия годишен ръст от 0.4% средно за тримесечието. Известни признаци за възстановяване на потреблението бяха отбелязани с отчетените увеличения на продажбите в неспециализирани магазини (9.1% на годишна база), автомобилни горива и смазочни материали (4.9% на годишна база) и фармацевтични стоки и козметика (1.6% на годишна база). Въпреки това, търговията на дребно със стоки за дълготрайна употреба, които са по-еластични спрямо дохода, продължи да намалява.

В резултат на слабото вътрешно търсене, секторът на строителството продължи да оказва задържащо влияние върху подобрението на ИИА. През първото тримесечие на 2011 г. индексът на строителна продукция намалю с 14.8% на годишна база и имаше отрицателен принос за динамиката на ИИА. Развитието на показателя бе повлияно основно от значителното намаление на гражданското строителство с 18.8%, при положителен ръст от 3.1% през предходното тримесечие. Строителството на сгради също отбеляза спад, но той се забави до 11.9% в сравнение с 15.3% през четвъртото тримесечие.

Фиг. 17: Индекс на строителна продукция, (% изменение спрямо съответното тримесечие на предходната година)

Степен на синхронизираност на българския бизнес цикъл с този на еврозоната

Оценките на цикличните колебания в еврозоната и България показват, че промяната във външната конюнктура се отразяват върху българската икономика със закъснение от най-много две тримесечия. Освен това, отклоненията на бизнес цикъла у нас от дългосрочната средна са по-големи в сравнение с цикъла в еврозоната, което е свързано с високата зависимост на българския бизнес цикъл спрямо развитието във външната среда.

Фиг. 18: Оценени циклични колебания в еврозоната¹⁴ и България

Източник: CERP, МФ

През първото тримесечие на 2011 г. €-coin продължи да се повишава до 0.54% при 0.45% през четвъртото тримесечие на 2010. След като през януари се запази относително постоянен спрямо нивото си през декември (0.48% при 0.49% в края на 2010 г.), през февруари индикаторът се повиши до 0.57% и се задържа на тази стойност и през март. Повишението на икономическата активност в еврозоната бе подкрепено от нарастването на външната търговия и производството, както и от положителните резултати от бизнес наблюденията. Очакванията са положителната

¹⁴ Данни и подробни обяснения за методологията на съставяне на индикатора на бизнес цикъла за еврозоната € coin са достъпни на <http://eurocoin.cerp.org>. Тъй като този индикатор е месечен, данните за него са осреднени, за да може да се сравнява с ИИА, който е с тримесечна честота на публикуване. Допълнително € coin изключва само краткосрочните (сезонните) колебания в икономическата активност в еврозоната и следователно беше необходимо също да бъде премахнат дългосрочния тренд във времевия ред с филтър на Ходрик и Прескот.

динамика в еврозоната да подкрепи икономическата активност в България и през следващите тримесечия.

Същност и предимства на индикатора на икономическата активност и методология на съставянето му:

Индикаторът на икономическа активност (ИИА) е създаден от Агенцията за икономически анализи и прогнози в опит да се направи по-пълна оценка на текущото развитие на българската икономика. Със закриването на агенцията, конструирането и тълкуването на индикатора се извършва от Министерството на финансите.

Като съставен индикатор, ИИА има редица предимства:

- Ако данните за променливите, от които е съставен ИИА, се ревизират, промяната на съставния индикатор е значително по-малка като размер от ревизията, направена в данните за БВП.
- Динамиката на БВП понякога се влияе от специфични за икономическите сектори фактори, които често са дискретни или временни по характер и затова не би следвало да се интерпретират като фактори, засягащи общата икономическа ситуация.

Разлагането на всеки времеви ред на общ и специфичен компонент позволява да се елиминира въздействието на временните и специфичните фактори, както и да се правят корекции за възможни грешки в измерването на дадена променлива.

ИИА е изчислен въз основа на динамичен факторен модел, приложен към набор от данни по тримесечия за 67 макроикономически времеви реда за бизнес ситуацията както в България, така и международен аспект. Впоследствие броят на променливите, съставляващи индикатора, е намален на 15, като всяка променлива се използва с реалната ѝ промяна спрямо съответното тримесечие на предходната година. Променливите, съставляващи ИИА, са взети в текущия период или с лаг от един период, както следва: БВП (0), индекс на промишлено производство (0), индекс на строителна продукция (0), индекс на оборота в търговията на дребно (0), бизнес климат в промишлеността (-1), индустриални поръчки (-1), очаквания за заетостта в промишлеността (-1), очаквания за цените в промишлеността (-1), средна натовареност на производствените мощности (0), M1 (0), лихвен процент по дългосрочни кредити в лева (-1), приходи от ДДС (0), индекс на цената на петрола 9-1), индекс на цените на неенергийните суровини (-1) и БВП на ЕС 27 (-1).

Оценката на цикличния компонент на ИИА е направена, като са елиминирани:

- (1) дългосрочният компонент, като е използван филтърът на Nordrick-Prescott. Въпреки че филтърът NP е бил предмет на много дискусии, той все пак остава най-широко използваната техника за премахване на тренда в икономическите редове;
- (2) краткосрочният компонент, отчитащ колебания в рамките на една година и изчислен въз основа на плъзгаща се средна с прозорец от 4 периода.